

ONTVANGEN 30 MEI 2022

Raadhuisplein 1
6367 ED Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG VoerendaalT 045 - 575 33 99
F 045 - 575 11 95
E info@voerendaal.nl
W voerendaal.nl

De gemeenteraad van Voerendaal

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Voerendaal
-	-	260287	24 mei 2022
Onderwerp		Behandeld door	Bijlagen
Implementatie Wet open overheid		Joost Laudy	-

VERZONDEN 30 MEI 2022

Geachte leden van de raad,

Graag informeren wij u over de inwerkingtreding van de Wet open overheid en de effecten daarvan op de gemeentelijke organisatie.

Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden (hierna: Woo). Deze wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). De Woo stelt het actief openbaar maken van informatie aan de burger centraal.

Actieve en passieve openbaarmaking

De Woo bestaat uit twee pijlers: *passieve* openbaarheid en *actieve* openbaarheid. Passieve openbaarheid komt overeen met de Wob: openbaarmaking van documenten naar aanleiding van een specifiek verzoek daartoe. Actieve openbaarmaking betekent dat het bestuursorgaan uit eigen beweging informatie openbaar maakt. Actieve openbaarmaking en een transparante overheid is actueel na onder andere de bevindingen van de Parlementaire onderzoekscommissie Kinderopvangtoelage (POK) in 2020.

Passieve openbaarmaking

Voor passieve openbaarmaking zijn de wijzigingen ten opzichte van de Wob beperkt. De beslistermijnen zijn beperkt gewijzigd en er zijn specifieke bepalingen ingevoegd ten aanzien van misbruik. Net als de Wob bevat de Woo uitzonderingsgronden wanneer informatie niet openbaar gemaakt hoeft te worden.

De uitzonderingsgronden zijn in grote lijnen gelijk aan die onder de Wob. Wijzigingen zijn doorgevoerd op detailniveau.

Actieve openbaarmaking

De Woo heeft tot doel dat bestuursorganen meer informatie uit eigen beweging openbaar en toegankelijk maken. Dat is anders dan voorheen onder de Wob, waar bestuursorganen een grote mate van vrijheid hadden om te bepalen welke documenten zij uit eigen beweging openbaar maakten.

Bestuursorganen worden door de Woo verplicht wetten, andere algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking actief openbaar te maken, waaronder ontwerpen waarover extern advies is ingewonnen met inbegrip van de adviesaanvraag. Verder moet op termijn informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen uit eigen beweging openbaar worden gemaakt.

De informatiecategorieën die de Woo benoemt, moeten gefaseerd (t/m 2027) actief openbaar worden gemaakt. Dit geeft overheidsorganisaties de tijd om zich voor te bereiden op deze nieuwe verplichting. Informatie moet worden openbaargemaakt via een landelijk platform (PLOOI).

Per 1 mei 2022 moet wet- en regelgeving actief openbaar gemaakt worden. Dat gebeurt overigens al vanuit andere wettelijke verplichtingen. De fasering van andere categorieën informatie volgt bij koninklijk besluit en is op dit moment nog niet bekend.

Een deel van de informatie die op termijn verplicht openbaar moet worden gemaakt wordt nu reeds openbaar gemaakt zoals bijvoorbeeld raadsstukken. Andere informatie is nu nog niet openbaar zoals volledige college besluitvorming inclusief ambtelijke voorstellen en integrale verleende beschikkingen.

De verplichting om informatie actief openbaar te maken heeft grote impact op de organisatie. Actieve openbaarheid moet verweven worden in de gemeentelijke processen en systemen. Bij actieve openbaarheid is voorts van belang dat ambtenaren en bestuurders zich reeds op voorhand bewust ervan zijn dat informatie op enig moment openbaar wordt. Om uitvoeringslasten te beperken dient in alle documenten die op enig moment actief openbaar worden gemaakt bijvoorbeeld zo min mogelijk persoonsgegevens te worden opgenomen. Persoonsgegevens die toch in de stukken worden opgenomen dienen op grond van de AVG (automatisch) geanonimiseerd te worden voordat deze vanuit de gemeentelijke systemen via digitale koppelingen worden gepubliceerd op het landelijke platform PLOOI.

Implementatie

Gemeente Voerendaal voldoet aan de eisen voor wat betreft passieve en actieve openbaarheid. Passieve openbaarmaking naar aanleiding van een verzoek daartoe is geïmplementeerd in de organisatie. Ook aan de verplichting om per 1 mei 2022 bepaalde documenten actief openbaar te maken, wordt voldaan. Voor de verdere implementatie van m.n. actieve openbaarmaking in de organisatie (t/m 2027) is een projectgroep ingericht die een implementatieplan zal opstellen.

Woo-contactpersoon

De Woo voorziet erin dat ieder bestuursorgaan een Woo contactpersoon aanwijst. De bedoeling is dat de contactfunctionaris op laagdrempelige en klantvriendelijke wijze, bijvoorbeeld telefonisch of via e-mail, vragen beantwoordt en wellicht ook documenten verstrekt in gevallen die zich daartoe lenen. Leidt de beantwoording van de vraag tot een verzoek om een groot aantal documenten, dan kan worden opgeschaald naar de procedure voor het afhandelen van een Woo-verzoek. Het college heeft de concernjurist en de juridisch medewerker als Woo-contactpersoon respectievelijk plaatsvervangend Woo-contactpersoon aangewezen.

Begroting en jaarrekening

De Woo schrijft voor dat (vanaf 2023) in een openbaarheidsparagraaf in de begroting aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarrekening verslag wordt gedaan van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve openbaarmaking, de passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding. Via de begroting en jaarrekening wordt u dus periodiek geïnformeerd over uitvoering van de Woo.

Financiële implicaties

Voor de implementatie en uitvoering van de Woo heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld en toegevoegd aan het gemeentefonds. Het gaat om incidentele middelen voor de periode 2022 t/m 2026 (€ 24,98 miljoen per jaar) bestemd voor het verbeteren van systemen, opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie én structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022 oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) bestemd voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactpersoon en het beheer en onderhoud van systemen.

Voor Voerendaal is het incidentele bedrag voor de jaren 2022 t/m 2026 berekend op afgerond € 49.000 en het structurele bedrag voor 2022 op afgerond € 40.000, jaarlijks oplopend met afgerond € 10.000 tot vanaf 2027 structureel afgerond € 80.000. Deze bedragen zijn als stelpost meerjarig in onze begroting opgenomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL.